

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 7066 8042, faks. 8 7066 2000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „COWI Lietuva“	2015-11-16	Nr. (15.8)-A4-12712
Dariui Pošiūnui	Į 2015-10-20	Nr. 4020157592

Švenčionių rajono savivaldybės administracijai
Vilniaus visuomenės sveikatos centrui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriui

Kopija
Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

**ATRANKOS IŠVADA DĖL BIODUJŲ GAMYBOS MODŽIŪNŲ K., ŠVENČIONIŲ R.
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją pateikė

UAB „COWI Lietuva“, Ukmergės g. 369A, LT-12142 Vilnius, telefonas +370 5 2107610, +370 601 02241, faksas +370 5 2124777, el. paštas: info@cowi.lt, saso@cowi.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Darius Pošiūnas Modžiūnų k., Cirkliškio sen., Švenčionių r., telefonas 861698741, faksas 838766240, el. paštas: psiunoukis@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Biodujų gamyba.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Modžiūnų k., Cirkliškio seniūnija, Švenčionių rajonas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – biodujų gamyba. PŪV bus vykdoma nuomojamo žemės sklypo (kad. Nr. 8610/0003:647, plotas – 3,7991 ha) dalyje, kurios plotas – 1 ha. Žemės sklypo pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypui nustatytos žemės ir miško naudojimo sąlygos: paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos – 0,8891 ha; žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai – 3,7791 ha; elektros linijų apsaugos zonos – 0,332 ha; kelių apsaugos zonos – 0,174 ha; dirvožemio apsauga – 3,7791 ha. Žemės sklype yra įrengta elektros transformatorinė, elektros oro linijos, drenažo sistema. Kitų statinių ir inžinerinių tinklų sklype nėra. PŪV teritorija ribojasi su vietinės reikšmės keliu, kuris jungiasi su šalia esančiu krašto keliu Nr. 102 Vilnius – Švenčionys – Zarasai. Gretimose teritorijose vyrauja miškų ir žemės ūkio paskirties teritorijos. Artimiausi gyvenamieji namai nuo planuojamos ūkinės veiklos žemės sklypo ribos yra nutolę: Naujasodžio k. 1 nutolęs apie 170 m šiaurės vakarų kryptimi; Naujasodžio k. 3 – apie 250 m šiaurės vakarų kryptimi; Modžiūnų g. 6, Modžiūnų k. – apie 280 m šiaurės rytų kryptimi. Artimiausios švietimo įstaigos: Švenčionių profesinio rengimo centras, esantis adresu Liepų al. 2, Cirkliškio k., Cirkliškio sen., Švenčionių r. sav., nuo PŪV teritorijos yra

nutolęs apie 2,3 km šiaurės rytų kryptimi; Švenčionių lopšelis-darželis ir Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba, esantys adresu Sodų g. 30, Švenčionys, nuo PŪV teritorijos yra nutolę apie 4,1 km šiaurės rytų kryptimi; Švenčionių vidurinė mokykla, esanti adresu Lentupio g. 32, Švenčionys, nuo PŪV teritorijos yra nutolusi apie 4,7 km šiaurės rytų kryptimi. Artimiausios gydymo įstaigos: Švenčionių r. lignoninė, Švenčionių slaugos ir palaikomojo gydymo lignoninė, Švenčionių r. centrinės lignoninės konsultacijų poliklinika, Švenčionių hemodializės skyrius, esantys adresu Partizanų g. 4, Švenčionys, nuo PŪV teritorijos yra nutolę apie 3,9 km šiaurės rytų kryptimi.

PŪV objektas ir jo gretimybės nepatenka į valstybės saugomas gamtines teritorijas, įskaitant ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas. Artimiausia saugoma gamtinė teritorija – Kunigiškės kraštovaizdžio draustinis nuo planuojamos teritorijos yra nutolęs apie 115 m pietryčių kryptimi. Šiaurės rytų kryptimi apie 61 m atstumu nuo PŪV sklypo yra nutolęs Ravo upelis. Atstumas nuo PŪV statybos vietos iki Ravo upelio yra apie 105 m. Artimiausios kultūros paveldo vertybės: Dvidešimt šešių sodybų gatvinis kaimas (unikalus objekto kodas – 10325), nuo PŪV nutolęs apie 0,23 km šiaurės rytų kryptimi; Modžiūnų girininkijos administracijos pastatas (unikalus objekto kodas – 31472), nuo PŪV nutolęs apie 0,32 km rytų kryptimi; Namas (unikalus objekto kodas – 2577), nuo PŪV nutolęs apie 2,0 km šiaurės vakarų kryptimi; Švenčionių žydų žudynių vieta ir kapas (unikalus objekto kodas – 21318), nutolę apie 2,0 km šiaurės rytų kryptimi.

Lygiagrečiai rengiamam poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumentui yra rengiama poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita. Remiantis gautais oro, kvapų sklaidos bei triukšmo lygio skaičiavimų rezultatais rekomenduojamas sanitarinės apsaugos zonos dydis sutampa su nuomojamo sklypo riba. Vilniaus visuomenės sveikatos centro sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą bus gautas iki paraiškos Taršos leidimui gauti pateikimo.

Biodujų gamybos įrenginio technologinį procesą sudaro penki pagrindiniai etapai: žaliavų atvežimas ir laikinas laikymas, žaliavų homogenizavimas maišymo/homogenizavimo rezervuare, biodujų gamyba fermentatoriuje, biodujų kaupimas ir perdavimas realizacijai, substrato laikinas laikymas ir panaudojimas laukų tręšimui. Biodujų gamybos įrenginyje per metus planuojama pagaminti apie 1,31 mln. Nm³ biodujų. Pagamintos biodujos bus perduodamos realizacijai – ūkiams, šilumos energijos gamybai. Dalis pagamintų biodujų (apie 0,218 mln. Nm³/m) bus sunaudojama savoms technologinėms reikmėms – fermentatoriuje laikomų žaliavų šildymui. Biodujų gamybai planuojamos naudoti žaliavos: skystas mėšlas, srutos, tirštas/kietas mėšlas. Žaliavas į įmonę pagal sutartis planuojama atvežti iš juridinių ir fizinių asmenų, užsiimančių gyvulininkystės veikla. Skystas mėšlas ir srutos (toliau – skysta žaliava) atvežtos srutovežiu sandėliuojami skystos žaliavos antžeminiame rezervuare, kurio tūris – apie 80 m³. Skystos žaliavos antžeminis rezervuaras yra uždaro tipo, pagamintas iš gelžbetonio. Skystas mėšlas ir srutos į rezervuarą iškraunami uždaru būdu, per specialią jungtį, skirtą srutovežio pajungimui. Prie jungties betoninėje aikštelėje įrengta betoninė įduba su trapu išsiliejusioms nuotekoms surinkti. Išsiliejusios ir paviršinės nuotekos per surinkimo šulinį nuvedamos į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą, kuriame maišomos su kitomis žaliavomis iki reikalingos mišinio sudėties ir paduodamos į fermentatorių. Tirštas/kietas mėšlas (toliau – tiršta žaliava) atvežtas vilkikais su dengtomis priekabomis iškraunamas tirštos žaliavos aikštelėje – atviroje antžeminėje betoninėje aikštelėje su atraminėmis sienutėmis iš visų pusių. Tirštos žaliavos aikštelės plotas – apie 40 m², sienučių aukštis – 1,5 m. Tirštas/kietas mėšlas iškraunamas atviru būdu pakėlus priekabą. Aikštelės paskirtis – laikinai laikyti tirštą/kietą mėšlą iki jo perkrovimo į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą. Nuo šios aikštelės paviršinės nuotekos ir susidaręs mėšlo filtratas surenkamos latakais ir per surinkimo šulinį, trasa nuvedamos į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą. Tirštos žaliavos laikino laikymo aikštelėje bus laikomas ne didesnis kaip 1 paros biodujų jėgainės poreikius atitinkantis tiršto/kieto mėšlo kiekis, kuris ne ilgiau kaip per 5 val. nuo jo atvežimo bus perkraunamas į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą. Privažiavimas prie tirštos žaliavos laikino laikymo aikštelės bus įrengtas su kieta skysčiams nepralaidžia (betono, asfaltbetonio ar asfalto) danga. Planuojamas bendras atvežamų žaliavų kiekis (skysto mėšlo, srutų, tiršto/kieto mėšlo) kiekis – apie 22000 t/metus (apie 60,4 t/dieną). Skystos žaliavos iš rezervuaro ir tirštos žaliavos iš aikštelės bus nuvedamos/pakraunamos į požeminį žaliavų maišymo/homogenizavimo

rezervuarą, kuriame žaliavos maišomos panardinamais maišytuvais iki reikalingos mišinio sudėties ir tiekiamos į fermentatorių. Skysta žaliava iš rezervuaro į maišymo/homogenizavimo rezervuarą nuvedama uždaru vamzdynu siurblinės pagalba. Tiršta žaliava iš aikštelės į maišymo rezervuarą perkraunama naudojant frontalinį krautuvą. Į maišymo rezervuarą taip pat bus tiekiamas vanduo ir atidirbusi žaliava (toliau – substratas) iš fermentatoriaus, su tikslu reguliuoti sausų/skystų medžiagų kiekį bei amoniako lygį, o taip pat paskatinti fermentacijos proceso pradžią. Substratas iš fermentatoriaus į maišymo rezervuarą bus pumpuojamas uždaru vamzdynu. PŪV metu vanduo bus naudojamas tik technologinėms reikmėms – su tikslu reguliuoti naudojamų sausų/skystų medžiagų mišinio sudėtį (būtiną skystos medžiagos dalį mišinyje) bei amoniako lygį žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuare, prieš paduodant žaliavas į fermentatorių. Sunaudojamo vandens kiekis priklausys nuo žaliavose esančių sausų medžiagų kiekio. Planuojamos ūkinės veiklos objekte darbuotojų ūkio – buities reikmėms vanduo nebus naudojamas. Nagrinėjamoje vietovėje nėra viešajam tiekėjui priklausančios geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros, todėl vanduo bus tiekiamas iš planuojamo įrengti gręžinio, kurio projektinis našumas apie 6 m³/h. Vandens gręžinys priklausys planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui (veiklos vykdytojui). Vandens apskaitai prie gręžinio bus įrengtas vandens apskaitos prietaisas. Periodiškai bus tvarkomi ir kalibruojami vandens tiekimo įrenginiai. Planuojamas vandens sunaudojimas iki 3000 m³/metus (iki 20 m³/dieną). Be to į maišymo rezervuarą bus nuvedamos paviršinės nuotekos nuo visos įmonės teritorijoje įrengtos kietos dangos transporto manevravimo aikštelės, kurios plotas apie 3720 m². Biodujų gamyba vykdoma viename gelžbetoniniame fermentatoriuje. Fermentatoriaus tūris – apie 3000 m³. Fermentatoriuje anaerobinis žaliavų apdorojimas vyksta mezofilinėje 37-38 °C temperatūroje. Tokia temperatūra garantuoja stabilų organinių medžiagų skaidymo procesą ir didelę metano išeią. Tokios temperatūros pastoviam palaikymui bus įrengta žaliavų šildymo sistema, sudaryta iš pagamintomis biodujomis kūrenamo vandens šildymo katilo ir fermentatoriuje įrengtų šildymo vamzdynų. Katilą planuojama įrengti metaliniame konteineryje pastatyta šalia fermentatoriaus. Biodujų katilo galingumas – apie 300 kW. Katile pagaminta šiluma naudojama fermentatoriuje laikomų žaliavų šildymui. Paviršinės nuotekos nuo fermentatoriaus ir technologinės įrangos konteinerio nuvedamos į žaliavų maišymo rezervuarą. Biodujos bus kaupiamos fermentatoriaus viršutinėje dalyje įrengtoje saugykloje su specialios membranos stogu. Dujų saugykloje bus įmontuotas dujų lygio indikatorius, mechaninis saugiklis ir slėgio vožtuvai, skirti slėgio reguliavimui. Išsiskiriančiose biodujose yra sieros vandenilio (H₂S), kuris bus šalinamas biologiniu/cheminiu būdu. Biologinis sieros vandenilio (H₂S) šalinimas vykdomas į biodujas tiekiant 3-6 % oro. Chemiam sieros šalinimui papildomai naudojamas reagentas – geležies chloridas (FeCl₂), kuris į fermentatorių tiekiamas dozatoriumi. Biologinio ir cheminio proceso metu iš susidariusių biodujų pašalinama didžioji sieros vandenilio dalis (nuo pradinio 2000 ppm sumažinama iki mažiau nei 200 ppm). Nusierintos biodujos iš fermentatoriaus dujų vamzdynais tiekiamos realizacijai. Siekiant išvengti sprogo pavojaus fermentatoriuje, dėl galimo biodujų pertekliaus susidarymo (jei sutriktų dujų tiekimas, ar įvyktų kitoks gedimas), perteklinės biodujos būtų deginamos avariniame (apsauginiame) fakele. Fermentatoriuje susidaręs substratas per siurblinę uždaraus vamzdynais bus nuvedamas į du substrato laikymo rezervuarus. Susidarantis substratas yra skystos konsistencijos. Substrato laikymo rezervuarų tūris po 6500 m³, bendras rezervuarų tūris - 13000 m³. Susidarančio substrato kiekis yra apie 25000 t/metus. Rezervuarų tūris parinktas toks, kad juose tilptų ne mažiau kaip per 6 mėnesius susidarančio substrato kiekis. Biodujų gamybos metu susidariusį substratą (25000 t/metus) planuojama panaudoti laukams tręšti.

Būtinės nuotekos planuojamos ūkinės veiklos objekte nesusidarys. Biodujų gamybos įrenginio veikimas bus automatizuotas ir atliekamas nuotoliniu būdu personalinio kompiuterio pagalba. Pagamintose biodujose yra perteklinė drėgmė, kuri pasišalina biodujoms vėstant, t.y., tekant biodujoms požeminiais dujų vamzdynais. Dujų vamzdynuose susidaręs kondensatas (apie 50 m³/metus) bus grąžinamas į technologinį procesą, t.y., nuvedamas į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą. Paviršinės nuotekos nuo projektuojamos transporto manevravimo aikštelės padengtos kieta, vandeniui nepralaidžia (betonine, asfaltbetonio ar asfalto)

danga (plotas 0,372 ha), skysto mėšlo ir srutų rezervuaro stogo (plotas – 0,0027 ha), požeminio žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuaro viršaus (0,0027 ha), fermentatoriaus stogo (0,05 ha), technologinės įrangos konteinerio stogo (0,0029 ha), substrato laikymo 2-jų rezervuarų stogų (bendras nuotekų surinkimo plotas – 0,1628 ha), taip pat paviršinės nuotekos ir filtratas nuo projektuojamos atviros kieto/tiršto mėšlo trumpalaikio laikymo aikštelės (0,004 ha) bus surenkamos paviršinių nuotekų surinkimo sistemomis ir nuvedamos į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą, kuriame maišomos su kitomis žaliavomis ir paduodamos į fermentatorių. Fermentatoriuje gautas substratas bus panaudojamas dirvožemio tręšimui. Prie žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuaro (kurio talpa - 80 m³) bus įrengta siurblinė, kurios pagalba, esant persipylimo pavojui, paviršinės ir gamybinės nuotekos bus nuvedamos į fermentatorių, kurio talpa 3000 m³. Paviršinių nuotekų kiekis nuo projektuojamos transporto manevravimo aikštelės padengtos kieta, vandeniui nepralaidžia, danga bus apie 2315,7 m³/metus, šių nuotekų užterštumas BDS₇ ≤ 175 mg/l, N_b ≤ 80 mg/l, P_b ≤ 4 mg/l, SM ≤ 150 mg/l, NP ≤ 1 mg/l. Paviršinių nuotekų kiekis nuo projektuojamų aukščiau išvardintų statinių stogų bus apie 1409,5 m³/metus. Šios nuotekos nebus užterštos pavojingomis medžiagomis. Paviršinių nuotekų apskaita bus vykdoma skaičiavimo būdu, pagal paviršių nuo kurių jos surenkamos plotą ir faktinį metinį kritulių kiekį, pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis

PŪV metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, laikinai laikomos uždaruose konteineriuose ir pagal sutartį perduodamos atliekas tvarkančiai įmonei.

PŪV objekto statybos metu susidariusios statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimais ir pagal sutartis perduodamos šias atliekas turinčioms teisę tvarkyti įmonėms.

PŪV objekte numatomi 2 stacionarūs organizuoti aplinkos oro taršos šaltiniai: dujinis katilas, skirtas šilumos gamybai, kuri panaudojama fermentatoriuje laikomos biomasės pašildymui. Katilas kūrenamas fermentatoriuje pagamintomis biodujomis. Katilo galingumas – apie 300 kW. Per metus katile planuojama sudeginti apie 218 tūkst. m³ biodujų, į aplinkos orą planuojama išmesti apie 0,705 t/m teršalų; avrinis (apsauginis) fakelas, kurio dėka bus išvengiama galimo sprogimo pavojaus fermentatoriuje, dėl galimo biodujų pertekliaus susidarymo ir jame bus sudeginamos perteklines biodujos. Atlikus AERMOD View programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų, neviršys nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių.

Kvapo sklaidos skaičiavimai buvo atlikti naudojant ISC AERMOD View matematinio modelio programą. Atlikus kvapų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad kvapo koncentracija tiek ūkinės veiklos teritorijoje, tiek už jos ribų bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršija leistinos 8 OUE/m³ ribinės vertės, nustatytos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

Su PŪV susijusio triukšmo sklaidos skaičiavimai, atlikti kompiuterine programa Cadna/A, parodė, kad PŪV sukiamas triukšmo lygis nei PŪV aplinkoje, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje bet kuriuo paros metu neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių. Suskaičiuotas aplinkinėse gatvėse pravažiuojančio transporto sukiamas triukšmas kuris PŪV aplinkoje bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje visais paros periodais taip pat neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, nustatytų Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, reglamentuojamus dydžius.

Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės PŪV nesukels.

Siekiant išvengti biologinės taršos susidarymo, bus naudojamos biologinio saugumo priemonės: įmonės teritorija bus aptverta; teritorijoje bus palaikoma tvarka; atvežtas skystas mėšlas ir srutos bei susidaręs substratas bus laikomi uždaruose rezervuaruose; atvežtas tirstas/kietas mėšlas (ne didesnis kaip 1 paros biodujų jėgainės poreikius atitinkanti kiekis) bus iškraunamas laikino laikymo aikštelėje ir ne ilgiau kaip per 5 val. nuo jo atvežimo perkraunamas į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą.

Biodujų gamybos įrenginyje gaisrų ir kitų ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė bus minimali, nes: naudojama tik moderni, geriausias prieinamu gamybos būdus (GPGB) atitinkanti technologinė įranga; siekiant išvengti sprogo pavojaus fermentatoriuje dėl galimo biodujų pertekliaus susidarymo (dėl biodujų tiekimo sutrikimų ar kitų gedimų), teritorijoje bus įrengtas avarinis (apsauginis) fakelas, kuriame būtų sudeginamos perteklinės biodujos. Fakelas aprūpintas patikima nenutrūkstamo veikimo elektrine uždegimo sistema, kurios veikimas bus suderintas proporcingai valandinei pikinei biodujų gamybai; biodujų gamybos įranga bus aprūpinta apsaugine gaisro ir sprogo plitimą sustabdančia armatūra. Vamzdynai – apsaugoti nuo mechaninio pažeidimo ir kenksmingo šiluminio poveikio. Dujų saugykloje bus įmontuotas dujų lygio indikatorius, mechaninis saugiklis ir slėgio vožtuvai, skirti slėgio reguliavimui; siekiant išvengti bet kokių išsiliejimų iš rezervuarų, bus periodiškai tikrinamas visų rezervuarų sandarumas ir nustačius, kad rezervuarai nesandarūs, nedelsiant imamasi priemonių jiems užsandarinti; visa elektrinė įranga bus įžeminta. Bus įrengti žaibolaidžiai; rengiami darbuotojų mokymai, kurių metu darbuotojai supažindinami su įrenginyje naudojama įranga, jos veikimo principais, padidintos rizikos zonomis; periodiškai vykdoma naudojamos įrangos techninės būklės priežiūra. Nuolat prižiūrima, kad būtų laikomasi darbų saugos reikalavimų;

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Žeimenos upė nuo PŪV nutolusi dideliu atstumu – apie 8,5 km vakarų kryptimi, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. PŪV užsakovas prieš gaunant leidimą ūkinei veiklai privalo atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės, saugomos rūšys, jų augavietės ir radavietės, gamtinio karkaso teritorijos nepatenka. Įvertinus PŪV vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis gamtinėms vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms, kitoms natūralioms buveinėms nenumatomas.

7.2. Mėšlo apdorojimas anaerobiniu būdu yra vienas iš pažangiausių būdų mažinti aplinkos užterštumą cheminėmis, biologinėmis medžiagomis ir kvapais. Biodujų gamybai naudojant pažangiausias technologijas bus kiek įmanoma sumažintas į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis, kvapų susidarymas ir triukšmo lygis.

7.3. Biodujų gamyboje bus vykdomas biodujų valymas nuo sieros vandenilio, tai leis sumažinti kvapų patekimą į aplinką. Numatomas sieros vandenilio pašalinimo efektyvumas – ne mažesnis kaip 90 %.

7.4. Paviršinės nuotekos nuo kieta (vandeniui nepralaidžia) danga padengtų vidinių kelių ir aikštelių, visų rezervuarų, tirsto/kieto mėšlo laikino laikymo aikštelės (įskaitant filtratą ir biodujų kondensatą), taip pat gedimų ar kitais nenumatytais atvejais išsilieja skysčiai bus nuvedami į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą ir panaudojami technologinėms reikmėms. Buitinės nuotekos nesusidarys. Gamybinės nuotekos – biodujų kondensatas bus gražinamas į technologinį procesą,

t.y., nuvedamas į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą. Paviršinių bei gamybinių nuotekų panaudojimas technologinėms reikmėms leis sumažinti iš gręžinio išgaunamą vandens kiekį. Atsižvelgiant į pasirinktą nuotekų tvarkymo būdą, aplinkos tarša nuotekomis nenumatoma. Vandeniui nelaidžių kietų dangų įrengimas užtikrins dirvožemio apsaugą nuo taršos.

7.5. Atlikus kvapų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad kvapo koncentracija tiek ūkinės veiklos teritorijoje, tiek už jos ribų bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršija leistinos 8 OUE/m³ ribinės vertės, nustatytos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

7.6. Teršalų sklaidos skaičiavimai atlikti naudojantis atmosferos užterštumo skaičiavimo programą AERMOOD VIEW parodė, kad išmetamų teršalų koncentracijos aplinkos ore neviršys nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių.

7.7. PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus, atitiks Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, reglamentuojamus dydžius.

7.8. Siekiant išvengti biologinės taršos susidarymo, bus naudojamos biologinio saugumo priemonės: įmonės teritorija bus aptverta; teritorijoje bus palaikoma tvarka; atvežtas skystas mėšlas ir srutos bei susidaręs substratas bus laikomi uždaruose rezervuaruose; atvežtas tirstas/kietas mėšlas (ne didesnis kaip 1 paros biodujų jėgainės poreikius atitinkanti kiekis) bus iškraunamas laikino laikymo aikštelėje ir ne ilgiau kaip per 5 val. nuo jo atvežimo perkraunamas į žaliavų maišymo/homogenizavimo rezervuarą.

7.9. Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės PŪV nesukels.

7.10. Aplinkos tarša atliekomis nenumatoma, kadangi visas PŪV metu susidarysiančias atliekas numatoma perduoti atliekas tvarkančioms įmonėms.

7.11. PŪV užsakovas, atlikdamas atrankos dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras, kartu atlieka atskiras poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, kurių metu bus papildomai išnagrinėtas galimas poveikis visuomenės sveikatai ir nustatyta sanitarinė apsaugos zona. PŪV galės būti vykdoma tik atlikus minėtas procedūras ir nustačius, jog visuomenės sveikatai reikšmingo poveikio nebus.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Biodujų gamybai Modžiūnų k., Cirkliškio sen., Švenčionių r. sav., poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos

administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė

Ina Kilikevičienė, tel. 8 7066 8040, el. p. ina.kilikeviciene@aaa.am.lt
Živilė Vainienė, tel. 8 7066 8045, el. p. zivile.vainiene@aaa.am.lt
Laimutė Juraitytė, tel. 8 7066 8041, el. p. laimute.juraityte@aaa.am.lt

